

Kauno technologijos universiteto Panevėžio instituto studentų nubyrimo kaita 2004–2006 metais

Regina Padaigienė

Kauno technologijos universiteto Panevėžio instituto Fizinių mokslų katedros lektorė
Kaunas University of Technology, Panevėžys Institute, Physical Sciences Department, Lecturer
Klaipėdos g. 1, LT–35209 Panevėžys
Tel. (+370 45) 46 56 87
El. paštas: regina.padaigiene@ktu.lt

Ojaras Purvinis

Kauno technologijos universiteto Panevėžio instituto Fizinių mokslų katedros docentas
Kaunas University of Technology, Panevėžys Institute, Physical Sciences Department, Assoc. Prof., PhD
Klaipėdos g. 1, LT–35209 Panevėžys
Tel. (+370 45) 59 62 58
El. paštas: opurvi@panf.ktu.lt

Alina Dėmenienė

Kauno technologijos universiteto Panevėžio instituto Fizinių mokslų katedros lektorė
Kaunas University of Technology, Panevėžys Institute, Physical Sciences Department, Lecturer
Klaipėdos g. 1, LT–35209 Panevėžys
Tel. (+370 45) 46 77 36
El. paštas: alidem@panf.ktu.lt

Jadvyga Vasiliauskaitė

Kauno technologijos universiteto Panevėžio instituto Fizinių mokslų katedros asistentė
Kaunas University of Technology, Panevėžys Institute, Physical Sciences Department, Assistant
Klaipėdos g. 1, LT–35209 Panevėžys
Tel. (+370 45) 59 62 58
El. paštas: jadvyga.vasiliauskaite@ktu.lt

KTU Panevėžio institutas yra aukštoji mokykla, kurioje vykdomos universitetinės studijos ir studentai studijuoja pagal universitetines studijų programas. Lietuvos aukštosiose mokyklose kiekvienais studijų metais dalis studentų nubyra. Straipsnyje analizuojami I–II kurso inžinerinių studijų programų studentų nubyrimo statistiniai duomenys, jų kaita 2004–2006 m., lyginami dieninių ir vakarinių studijų programų studentų iškritimo rodikliai, akcentuojamos studentų mokymosi motyvacijos, pateikiamos išvados apie galimybes iškristi.

Lietuvos kasmet daugėja stojančiųjų į aukštąsias mokyklas. Lanksčios stojimo sąlygos (įdiegta bendra stojančiųjų informacinė bazė) leidžia jaunimui pasirinkti norimą universitetą ir norimą studijų programą, todėl dauguma jaunuolių, baigusiu vidurines mokyklas, siekia aukštojo mokslo diplomo. Tokie mokiniai, kurie gerai mokėsi vidurinėse mokyklose, yra ir pažangūs studentai. Tačiau įstoja ir tie, kurie vidurinėse mokyklose mokėsi silpnai. Jaunuoliai, surinkę žemesnius konkursinius balus, dažniausia pasirenka inžinerines studijų programas ir vakarinių studijų

formą. Pagal konkursinio balo skaičiavimus į šias mažiau populiarias specialybes patenka ir labai motyvuoti asmenys, ir visiškai nemotyvuoti, pasirinkę vieną ar kitą studijų programą tik dėl to, kad buvo mažas konkursas. Tokiems studentams ypač sunku studijuoti pirmaisiais ir antraisiais studijų metais.

Teigiama, kad daugėjant studentų, kasmet didėja ir nubyrėjusių skaičius (Barkauskaitė, Gudžinskienė, 2006). Statistikos departamento duomenimis (Švietimo..., 2007), kiekvienais metais Lietuvoje studentų skaičius didėja: 2002

metais Lietuvos universitetuose mokėsi 119,6 tūkst. studentų, 2003 metais – 130,2 tūkst., 2004 metais – 138,5 tūkst., 2005 metais – 141,8 tūkst., o 2006 metais – 143,2 tūkst.

Studentų iškritimas iš universitetų yra nuostolis visai švietimo sistemai. Penkiasdešimčiai procentų dieninių studijų studentų mokslas nekainuoja, nes už jų studijas sumoka valstybė, o kiti 50 procentų studentų už mokslą moka po 520 litų per semestrą, nors realiai studijos kainuoja vidutiniškai 5 tūkst. litų. Deja, ne visi įstojusieji sėkmingai baigia studijas. 2004 metais Lietuvoje aukštąjį išsilavinimą įgijo tik 15,8 tūkst. studentų, 2005 metais – 18,3 tūkst., o 2006 metais – 20,6 tūkst. (Švietimo..., 2007).

Nubyrėti iš universiteto studentai gali dviem būdais: nutraukti studijas savo noru arba būti pašalinti už nepažangumą. Statistikos departamento duomenimis, tik 62 proc. jaunuolių per ketverius metus baigia bakalauro studijas (Mokslas ir ..., 2006). Daugiausia studentų – beveik pusė – nebaigia tikslųjų mokslų, mažiausiai nubyra studijuojančiųjų menų disciplinas. Studentai iš universiteto sąrašų braukiami, kai nesilaiko įsipareigojimų mokytis. M. Barkauskaitė pažymi, kad pastaruoju metu Lietuvoje vis daugiau dėmesio skiriama studentų iškritimo, nelankymo, mokymosi sunkumų priežastims nustatyti (Barkauskaitė, Gudžinskienė, 2006). Studentų iškritimo iš universiteto problema lieka tarsi kiekvieno universiteto vidaus problema, kuriai teikiama per mažai dėmesio.

Savo noru studentai studijas nutraukia dėl įvairių asmeninių priežasčių. Akademines atostogas jaunuoliai ima dėl sveikatos problemų, šeimyninių aplinkybių, norėdami užsidirbti. Kiti meta studijas pradėję dirbti ar supratę, kad pasirinko ne tą specialybę.

Studentų iškritimo iš aukštosios mokyklos problema aktuali visose Lietuvos aukštosiose mokyklose. Ypač didelė studentų kaista vyksta I ir II kurse. Nustačius nubyrėjimo priežastis būtų galima vertinti profesijos pasirinkimo galimybes, siūlant veiksmingas strategijas joms nugalėti.

Tyrimo objektas

KTU Panevėžio instituto inžinerinių studijų programų studentų nubyrėjimo dinamika per dvejus metus.

Straipsnio tikslas

Išanalizuoti inžinerinių studijų programų dieninių ir vakarinių studijų I–II kursų studentų nubyrėjimo duomenis ir atskleisti tam įtakos turinčius veiksnius.

Tyrimo metodologija

Tyrimas buvo atliekamas KTU Panevėžio instituto Technologijų fakultete. Norint išsiaiškinti studentų nubyrėjimo mastus ir nustatyti dinamiką per dvejus metus, duomenys apie studentų, 2004 metais įstojusių į pirmą kursą, pažangumą buvo paimti iš studijų žiniaraščių kaip tikimybinė imtis. Statistiniai duomenys apie kiekvieną studentą buvo tikslinami kas semestrą iki 2007 metų. Tyrime dalyvavo I–II kurso inžinerinių studijų programų, dieninių bei vakarinių studijų studentai. Tiriamieji dieninių studijų studentai buvo padalyti į tris grupes pagal studijų programas: PE (automatika ir valdymas) – 4, PM (mechanikos inžinerija) – 4, PT (transporto priemonių inžinerija) – 4. Tiriamieji vakarinių studijų studentai buvo skirstomi į keturias grupes pagal studijų programas: PVE (automatika ir valdymas) – 4, PVM (mechanikos inžinerija) – 4, PVT (transporto priemonių inžinerija) – 4, PVS (statybos inžinerija) – 4. Nutraukę studijas arba išbraukti iš sąrašų studentai buvo apklausti telefonu. Straipsnyje nagrinėjama, kokią įtaką studijoms I kurse turėjo atestato pažymiai ir konkursinis balas. Įvertinta per I, II, III, IV semestrus gautų balų įtaka studijoms.

Tyrimo rezultatai

KTU Panevėžio instituto Technologijų fakultete yra dieninės ir vakarinės studijų formos. Neatsižvelgiant į studijų formą yra siekiama vienodai

1 lentelė. Įstojusių studentų konkursinių balų pasiskirstymas pagal studijų programas

Dieninės studijos	Konkursiniai balai		Vakarinės studijos	Konkursiniai balai	
	Didžiausi	Mažiausi		Didžiausi	Mažiausi
Automatika ir valdymas	19,46	12,9	Automatika ir valdymas	13,3	7,3
Transporto priemonių inžinerija	16,45	11,5	Transporto priemonių inžinerija	17,01	7,5
Mechanikos inžinerija	15,98	9,86	Mechanikos inžinerija	11,3	6,7
			Statybos inžinerija	13,7	5,9

gerinti ir plėsti studijų kokybę. Todėl yra vienodai svarbūs visi studentai ir jiems sudaroma galimybė mokytis, kurti, tobulėti, siekti karjeros.

Vykdamas studentų bendrąjį priėmimą į Lietuvos aukštąsias mokyklas, į KTU Panevėžio instituto Technologijų fakulteto I kursą buvo pakviesta studijuoti 112 studentų. Iš jų 51% t. y. didesnę dalis, pasirinko dieninių studijų formą, o 49% – vakarinių.

Studento mokymąsi lemia įvairūs motyvai. Tačiau aiškėja, jog įvairių motyvų vertė nevienoda: vieni motyvai labiau skatina mokytis, kiti – mažiau; vieni motyvai turi daugiau motyvacijos galių jaunesniame amžiuje, kiti – viduriniame ar vyresniajame.

Duomenys parodė, kad dieninių studijų formą daugiausia renkasi jaunuoliai iškart po vidurinės mokyklos baigimo. Tai sudaro 86% abiturientų. Pasiskirstymas pagal amžiaus grupes toks: 20–25 metų – 12%, 25–30 metų – nebuvo nė vieno, o tie, kuriems per 30 metų, sudarė 2%.

Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymu nustatyta, kad asmenys, sutinkantys mokėti visą studijų kainą, konkurso būdu gali būti primami į vakarines studijas (Švietimo..., 2007). Dauguma jaunuolių dirba, turi šeimas, todėl renkasi vakarinę studijų formą. Dalis jų nesugebėjo anksčiau baigti mokslo, o dabar jų darbui prireikė aukštojo išsilavinimo. Dauguma stojančiųjų mokytis tikisi, kad po studijų bus paaugštintos jų pareigos, padidės atlyginimas. Tokie studentai yra gana motyvuoti. Tačiau yra ir tokių jaunuolių, kuriems reikalingas tik diplomas. Vakarinė studijų studentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes labai tolygus: 18–20 metų – 31%, 20–25 metų – 31%, 25–30 metų – 21% ir vyresnių kaip 30 metų – 17%. Kaip ir visoje Lietuvoje, vyres-

nio amžiaus studentai sudaro mažumą.

Anot M. Gaigalienės, mokymosi motyvacija padeda studentui orientuotis į tikslą, suvokti, kiek laiko reikės tikslui pasiekti, ar reikės papildomo pasiruošimo ir kokio aktualizuojant būtinas mokslo žinias, gebėjimus ir įgūdžius. Tai turi įtakos mokymosi kokybei ir mokymosi rezultatams (Gaigalienė, 2006). Jaunimo mokymosi aukštojoje mokykloje prieinamumas susiduria su studijų formos pasirinkimu. Tie, kurie motyvuotai rinkosi studijų programą, tačiau surinko mažesnę konkursinį balą, galėjo rinktis tik mokamas vakarines studijas (1 lentelė). Palyginus įstojusiųjų į dienines ir vakarines studijas konkursinius balus, matyti, kad vakarinių studijų studentų pasiruošimas yra daug silpnesnis.

Silpnas stojančiųjų į Technologijų fakultetą kontingentas, sumažėjęs gabių abiturientų noras studijuoti inžinerines specialybes, atsiliepia mokymosi pažangumui. Jaunuoliai, surinkę aukštesnius balus, bet pasirinkę vakarinę studijų formą, nurodė pagrindinę motyvaciją, kad pragyvenimui nepakanka lėšų. Šie studentai visą studijų laikotarpį turės derinti darbą ir mokslą.

Dieninės studijos – tai laikotarpis, kai mokymasis tampa pagrindine studento veikla. Pradėjus lankyti paskaitas, atsiranda naujų mokymosi formų, kurios papildo senąsias – mokymąsi per pamokas. Mokymasis tampa planingas, organizuotas, privalomas. Dėstytojai nurodo studentui darbo užduotis, nustato jų atlikimo terminus. Todėl mokymasis aukštojoje mokykloje reikalauja daug papildomo savarankiško darbo.

Susumavus I semestro rezultatus paaiškėja, kad tik 56% dieninių studijų studentų sesiją baigė be skolų, o 44% turėjo vieną ar daugiau skolų. Panaši padėtis vakarinių studijų grupėse:

be skolų semestrą baigė 58%, o vieną ar daugiau skolų turėjo 42%. Iš gautų tyrimo rezultatų reikėtų išskirti statybos inžinerijos grupę, kurioje be skolų pirmą semestrą baigė 77% ir tik 23% studentų turėjo vieną skolą. Iš 2 lentelės matyti, kad į šias studijų programas įstoja silpni studentai (tai patvirtina ir vakarinių studijų stojimo konkursas).

2 lentelė. *Studentų pažangumo pasiskirstymas po I semestro pagal studijų programas*

Dieninės studijos	I semestro rezultatai	
	Be skolų	Viena ir daugiau skolų
Automatika ir valdymas	47%	53%
Transporto priemonių inžinerija	57%	43%
Mechanikos inžinerija	67%	33%
Vakarinės studijos		
Automatika ir valdymas	44%	56%
Transporto priemonių inžinerija	38%	62%
Mechanikos inžinerija	57%	43%
Statybos inžinerija	77%	23%

Pasibaigus pirmam semestru 11% studentų buvo išbraukti iš studentų sąrašų kaip nepažangūs: 12 dieninių studijų studentų, 8 – vakarinių.

Nagrinėjant studentų nubyrėjimo, nepažangumo ir nenoro mokytis priežastis, svarbu atsižvelgti į studento pasirengimą pradėti mokytis I semestre. Neigiamas požiūris į mokslą, nenoras mokytis atsiranda dėl šių priežasčių:

- studentas neturi minimalių žinių;
- buvo susiformavusi baimė (vyresnio amžiaus studentams), jog nesugebės išmokti;
- studentiškas gyvenimas iš anksto buvo nuspalvintas rausvomis spalvomis. Nesusiformuoja šių asmenų vidinė studento pozicija ir mokymosi motyvacija.

Tyrimo rezultatai parodė, kad iš visų dieninių studijų studentų 41% buvo nelaiškę fizikos egzami-

mino (profilinio dalyko konkursinis balas buvo skaičiuojamas metinis), 10% – užsienio kalbos egzamino (konkursinis balas buvo skaičiuojamas parinkus metinį). Chemijos ir informatikos dalykai konkursiniam balui įtakos neturėjo.

Rezultatai parodė, kad mokykloje nesimokė chemijos 45%, o informatikos – 4% jaunuolių. Todėl šiems studentams paprasčiausiai trūksta minimalių žinių. O universitete, pasirinkę inžinerines specialybes, jie toliau turi tęsti šių dalykų mokymąsi. Todėl nesunku pasakyti, kokia yra šių studentų psichologinė savijauta.

Dar didesnė mokymosi motyvacijos stoka būdinga vakarinių studijų studentams. Iš 55 tyrimuose dalyvavusių šių studijų studentų atestata neturėjo šių dalykų: matematikos – 6, fizikos – 35, chemijos – 9 ir informatikos – 10. Tikriausiai dar daugelis jaunuolių nesuvokia, kokia perspektyva jų laukia pasirinkus inžinerinę studijų programą, kad be žinių jiems sunku bus tapti visaverčiais studentais.

Yra ir tokių jaunuolių, kurie įstoja mokytis, bet praėjus 1–2 mėnesiams nutraukia studijas. Jie pamato, kad reikia mokytis, kad įstojimas ir sumokėjimas už studijas negarantuoja diplomo.

Didžiausias procentas tokių studentų, kuriems reikia žinių, kad jas galėtų pritaikyti darbe, ketina toliau tęsti studijas magistrantūroje.

Susumavus II semestro rezultatus paaiškėjo, kad 69% dieninių studijų studentų sesiją baigė be skolų, o 31% turėjo vieną ar daugiau skolų. Vadinasi, studentų pažangumas pakilo. Be skolų baigė 64% vakarinių studijų studentų, o vieną ar daugiau skolų turėjo 36%. Studentų pažangumo pasiskirstymas po II semestro pagal studijų programas pateikiamas 3 lentelėje.

Kaip parodė II semestro rezultatai, išbrauktų studentų skaičius buvo toks pat kaip ir I semestrą, t. y. 11%. Iš dieninių studijų programų buvo išbraukti tik trys studentai, o iš vakarinių – devyni. Pirmą kursą baigė 92 studentai, o tai sudaro 45% visų įstojusiųjų skaičiaus. Įvertinus vidurinėje mokykloje įgytas minimalias žinias galima daryti išvadą, kad studentams trūksta mokymosi motyvacijos.

Blogi pirmakursių studentų pažangumo rodikliai dažnai yra aiškinami taip: „per daug sudėtin-

3 lentelė. Studentų pažangumo pasiskirstymas po II semestro pagal studijų programas

Dieninės studijos	II semestro rezultatai	
	Be skolų	Viena ir daugiau skolų
Automatika ir valdymas	65%	35%
Transporto priemonių inžinerija	73%	27%
Mechanikos inžinerija	69%	31%
Vakarinės studijos		
Automatika ir valdymas	41%	59%
Transporto priemonių inžinerija	60%	40%
Mechanikos inžinerija	50%	50%
Statybos inžinerija	89%	11%

gai skaitomos paskaitos“, „dėstytojai nesugeba aiškiai ir argumentuotai perteikti studentams žinių“, „stinga laiko“ ir pan. Tačiau fakulteto dėstytojų kaita nedidelė. Dalis dėstytojų tą patį dalyką dėstė ir prieš 10 metų, o rezultatai buvo kur kas geresni. Sunku be specialiųjų tyrimų daryti galutinę išvadą, bet galima numanyti, kad studijų kokybės pablogėjimą gali lemti šios priežastys:

- vidurinėje mokykloje neišugdomas tikslųjų mokslų studijoms būtinas analitinis mąstymas;
- poreikio mokytis motyvacija dažnai atsiranda tik baigiamosiose klasėse.

Rinkdamasis studijuojamą programą asmuo turi rimtai pagalvoti, ar poreikiai atitinka ne tik jo norus, bet ir sugebėjimus, kryptingumą, pašaukimą.

Susumavus III semestro rezultatus paaiškėjo, kad 81% dieninių studijų studentų sesija baigė be skolų, o vieną ar daugiau skolų turėjo 19% studentų. Vakarinėse studijų programose pasiskirstymas toks: be skolų baigė 92% studentų, o vieną ar daugiau skolų turėjo 8%. Tyrimo rezultatai pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė. Studentų pažangumo pasiskirstymas po III semestro pagal studijų programas

Dieninės studijos	III semestro rezultatai	
	Be skolų	Viena ir daugiau skolų
Automatika ir valdymas	81%	19%
Transporto priemonių inžinerija	71%	29%
Mechanikos inžinerija	92%	8%
Vakarinės studijos		
Automatika ir valdymas	92%	8%
Transporto priemonių inžinerija	100%	
Mechanikos inžinerija	71%	29%
Statybos inžinerija	100%	

Pasibaigus III semestru, studentų skaičius grupėse sumažėjo 6%. Galima teigti, kad mokėjimas save atrasti ir suformuluoti konkrečius mokymosi tikslus rodo studento motyvacijos brandumą. Sąmoningi tikslai iškeliami tik sa-

5 lentelė. Studentų pažangumo pasiskirstymas po IV semestro pagal studijų programas

Dieninės studijos	IV semestro rezultatai	
	Be skolų	Viena ir daugiau skolų
Automatika ir valdymas	50%	50%
Transporto priemonių inžinerija	100%	
Mechanikos inžinerija	90%	10%
Vakarinės studijos		
Automatika ir valdymas	75%	25%
Transporto priemonių inžinerija	80%	20%
Mechanikos inžinerija	80%	20%
Statybos inžinerija	88%	12%

varankiškai ir valingai apsisprendžiant, laisvai pasirenkant.

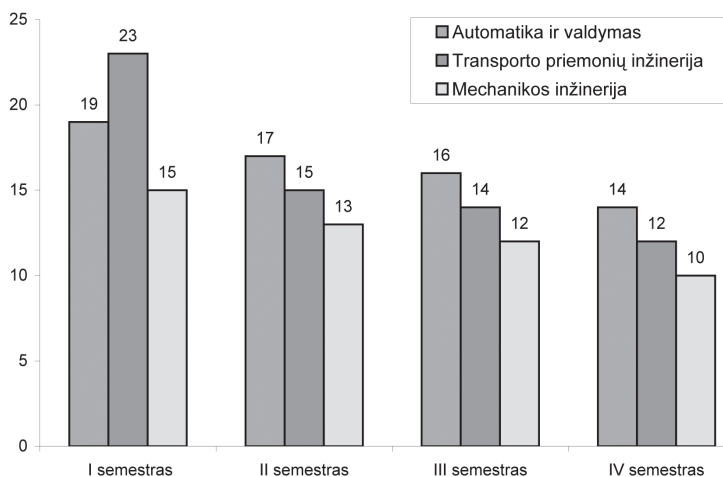
Apibendrinus IV semestro rezultatus matyti, kad pažangumas pagerėjo arba liko tik stipriausieji. Be skolų IV semestrą baigė 78%, o vieną ar daugiau skolų turėjo 22% dieninių studijų studentų. Vakarinių studijų studentų pažangumo pasiskirstymas pagal studijų programas yra toks: be skolų semestrą baigė 82% studentų, o vieną ar daugiau skolų turėjo 18% (5 lentelė).

Šiuo metu nepalankiausia yra vakarinių studijų padėtis. Sumažėjus transporto inžinerijos ir mechanikos inžinerijos specialybių studentų skaičiui, buvo sujungtos grupės ir palikta mechanikos inžinerijos studijų programa. Kaip matyti iš 5 lentelės, liko tik trys vakarinių studijų programos.

Studentų kaita IV semestre sumažėjo 38%. Per visą studijavimo laikotarpį nuo 2004–2006 metų nubyrėjo 39% dieninių studijų studentų ir 38% – vakarinių. Mes manome, jog pagrindinė studentų nubyrėjimo priežastis – ne gabumų ar žinių, o motyvacijos mokytis ir užsispyrimo nugalėti sunkumų stygius.

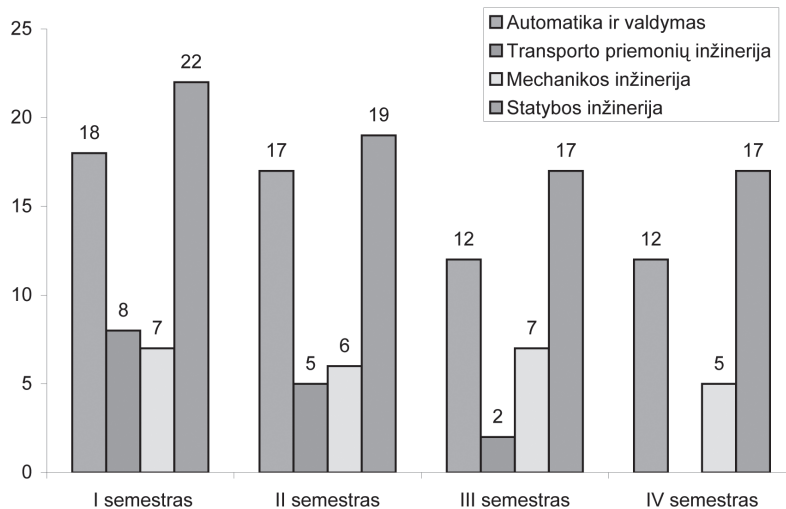
Per šį laikotarpį (nuo 2004 iki 2007 metų) du studentai perėjo į vakarines studijas, nes susira-

Dieninės studijos

1 pav. Dieninių studijų studentų skaičiaus pasiskirstymas pagal semestrus

Vakarinės studijos

2 pav. Vakarinių studijų studentų skaičiaus pasiskirstymas pagal semestrus

do darbą; dėl susidariusių šeimyninių aplinkybių nutraukė studijas dvi studentės; į užsienį išvyko dirbti trys studentai. Į klausimą „Ar manote vėl studijuoti?“ visi atsakė teigiamai.

Išvados

Pusei apklaustų dieninių studijų studentų (50%) neteko mokėti už studijas, 50% – teko mokėti už studijas dalinį mokesť. Vakarinių studijų studentai, kuriems mokslas yra mokamas, anksčiau pradeda galvoti apie įsidarbinimą negu dieninių studijų studentai. Tačiau tyrimo rezultatai neparodė reikšmingos priklausomybės tarp studentų užimtumo ir mokymosi motyvacijos. Tiek dieninių, tiek vakarinių studijų studentų nubyreėjimas yra vienodas – po 21 studentą.

Nagrinęjant studentų nubyreėjimo, nepažangumo ir nenoro mokytis priežastis, svarbu atsižvelgti į studento pasirengimą pradėti mokytis pirmame semest্রে. Jaunuoliai, pasirinkę inžinerinio profilio studijų programas, turi būti

vidurinėje mokykloje išklaušę šiuos dalykus: matematiką, užsienio kalbą, fiziką, chemiją, informatiką.

Palyginus abiturientų konkursinius balus stojant į dienes ir vakarines studijas matyti, kad dieninių studijų studentai yra daug stipresni negu vakarinių studijų. Technologijos studijų programas pasirenka labai silpni studentai (tai patvirtina stojimo konkursas), tačiau vėliau fakulteto dėstytojai išmoko juos studijuoti ir padeda tapti puikiais studentais. Į inžinerines studijų programas stojama siekiant įgyti aukštojo mokslo diplomą, neatsižvelgiama į studijuojamą dalyką, o tiesiog stojama bet kur, kur lengviau ar paprasčiau gauti aukštojo mokslo diplomą.

LITERATŪRA

BARKAUSKAITĖ, M.; INDRAŠIENĖ, V.; GAI GALIENĖ, M.; RIMKEVIČIENĖ, V. (2004). Rizikos veiksniai, lemiantys šalinimų iš pagrindinės mokyklos nepažangumą. *Pedagogika*, Nr. 74, p. 97–103.

BARKAUSKAITĖ, M.; GUDŽINSKIENĖ, V. (2006). Studentų išstojimo iš aukštųjų universitetinių ir neuniversitetinių mokyklų dinamika 1999–2004 metais. *Pedagogika*, Nr. 84, p. 53–58.

BITINAS, B. (1998). *Ugdymo tyrimų metodologija*. Vilnius: Jošara.

GAIGALIENĖ, M. (2006). Studentų išstojimo iš aukštosios mokyklos priežastys, susijusios su stu-

dijų proceso organizavimu. *Pedagogika*, Nr. 83, p. 122–127.

Lietuvos švietimas skaičiais 2006 (2007). Prieiga per internetą: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/apzvalgos.htm [žiūrėta 2007-05-04].

Mokslas ir technologijos (2006). Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Prieiga per internetą: <http://www.stat.gov.lt/lt/> [žiūrėta 2006-11-24].

Švietimo gairės (2007). Lietuvos švietimo plėtotės strateginės nuostatos 2003–2012 m. Prieiga per internetą: <http://www.smm.lt> [žiūrėta 2007-04-24].

DYNAMICS OF STUDENTS' WASTAGE IN KAUNAS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY PANEVĖŽYS INSTITUTE DURING 2004–2006 ACADEMIC YEAR

Regina Padaigienė, Alina Dėmenienė, Ojaras Purvinis, Jadvyga Vasiliauskaitė

Summary

We can observe students' wastage in Lithuania universities each year. In the paper the analysis of statistical data and alternation dynamics of I–II courses students' wastage at engineering study programmes is presented. The comparison of students' wastage

rate at full-time and part-time (evening) study programmes, conclusions concerning wastage possibilities are given in the paper as well as emphasis of students' study motivation.